МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
На засіданні кафедри бібліотекознавства
і бібліографії Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 2 від 04.09.2024)
В. о. завідувача кафедри Роксана БІЛОУСОВА

Силабус з навчальної дисципліни

«Історія інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн», що викладається в межах ОПП (ОПН) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2024 р.

Силабус курсу
“Історія інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн”
2024–2025 навчального року

азва курсу	Історія інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Демчук Наталія Романівна доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Контактна інформація викладачів	nataliia.demchuk@lnu.edu.u, ndemch@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна “Історія інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн” є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в I та II семестрах в обсязі 8 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Розвиток установ інформаційно-бібліотечного профілю як одного із найважливіших суспільних інститутів передбачає окремі етапи, що закономірно продовжують та дієво трансформують попередню традицію у ставленні до документа як основного носія інформації та незаперечної матеріальної цінності й феномена в історії людства. Дисципліна дає загальне уявлення про основні етапи розвитку інформаційно-бібліотечної справи на прикладі розвитку галузі окремої країни чи групи країн, для яких характерні певні спільні процеси. Вивчення історії інформаційно-бібліотечної справи базується на тлумаченні цього явища як частини світової історії загалом та культури зокрема, що окреслена певними культурно-історичними, суспільними течіями та напрямами. Відтак, розуміння його закономірностей та мотиваційних механізмів передбачає знання загальних світових історичних тенденцій, засад і механізмів розвитку світової культури, що, власне, вплинули на еволюцію й утвердження установ інформаційно-бібліотечного характеру як значущого соціального інституту. Етапи становлення та розвитку окремих їх видів і відповідної професійної діяльності розглядають як етапи галузевої професіоналізації. Джерельна база – сукупність історико-бібліотекознавчних наукових досліджень. Хронологія предмета окреслює не лише періодичність процесу, але й і спеціально його системність і цілісність.
Мета та цілі курсу	**Мета** – виявити передумови, засади, закономірності та основні

	етапи виникнення, розвитку та діяльності інформаційно-бібліотечних інститутів як соціального явища, а також завдання і пріоритетні структурно-типологічні характеристики спеціальних систем і професійних об'єднань галузі зарубіжних країн; відтворити еволюцію форм організації та використання інформації, транскрибованої у документах різних типів, у фондах наукових, національних, публічних книгозбірень та інших інформаційних центрів; з'ясувати й окреслити персональний внесок суспільних діячів у розвиток інформаційно-бібліотечної справи зарубіжжя.
Література для вивчення дисципліни	**1.** Александрова О. К. Науково-дослідна робота національних бібліотек різних країн у 1960–1980 рр. / О. К. Александрова // Соціолог. дослідж. в б-ках : інформ.-аналіт. бюл. – 1993. – Вип. 6. – К., 1993. – С. 4–14. **2.** Ашаренкова Н. З історії формування публічних бібліотек у Великій Британії (XIX–XX ст.) / Н. Ашаренкова // Бібліотечна планета. – 2003. – № 2. – С. 21–24. **3.** Бабич В. Бібліотеки Німеччини : сучасність і майбутнє / В. Бабич // Вісник Книжкової палати. – 2000. – № 3. – С. 37–40. **4.** Балика Д. Бібліотека в минулому : культурно-історичний нарис / Д. Балика. – К. : Державне вид-во України, 1925. – 116 с. – (Науково-популярна бібліотека книгознавства за редакцією Ю. О. Меженка ; Вип. 3). **5.** Баррет Д. Провідна роль бібліотеки Конгресу в системі бібліотек США / Д. Баррет // Бібліотечний вісник. – 2000. – № 6. – С. 30–32. **6.** Башун О. Бібліотеки США: погляд українського фахівця / О. Башун. – К. : Нора-Друк, 2004. – 56 с. **7.** Башун О. Бібліонечна освіта в США: використання цифрових технологій / О. Башун // Бібліотечний форум України. – 2011. – № 4. – С. 37 –38. **8.** Башун О. Глобальна бібліотечна кооперація : історія та сучасність / О. Башун // Бібліотечний форум України. – 2003. – № 2. – С. 29–30. **9.** Бачинська Н.А. Національні бібліотеки світу: навч. посіб. / Надія Анатоліївна Бачинська, Галина Володимирівна Салата ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Медінформ, 2016. – 232 с. **10.** Бейліс Л. Бібліотеці Конгресу – 200 років / Л. Бейліс, Ю. Ворона // Бібліотечна планета. – 2000. – № 3. – С. 34–36. **11.** Боднар Ю. Інформація в Стародавній Месопотамії [Електронний документ] / Юрій Боднар // Освіта регіону. – 2012. – № 2. – Режим доступу : https://social-science.uu.edu.ua/article/816. – Назва з екрана. **12.** Бондаренко І. О. Проблема збереження документних фондів : огляд іноземних джерел / І. О. Бондаренко // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х., 2002. – Вип. 10. – С. 115–122. **13.** Булах Т. Д. Бібліотечна селекція документів очима французьких спеціалістів / Т. Д. Булах // Вісник Харківської державної академії культури. – Х., 2001. –

Вип. 8. – С. 97–102.
14. Васильченко С. Гібридна бібліотека : досвід Сполученого Королівства / С. Васильченко // Бібліотечний вісник. – 2001. – № 4. – С. 55–59.
15. Вітенко В. Європейські стратегії розвитку культури : бібліотеки Німеччини / В. Вітенко // Бібліотечний форум України. – 2005. – № 3. – С. 62–64.
16. Волохін О. Досвід кооперації бібліотек США / О. Волохін // Бібліотека. Інформація. Суспільство : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 20–22 жовт. 1998 р. – К., 1998. – С. 244–247.
17. Гасієсич К. „Бібліотека-2007" : розвиток бібліотечної справи в Німеччині / К. Гасієвич // Бібліотечний вісник – 2004. – № 6. – С. 52–54.
18. Горбаченко Т. Американська бібліотечна асоціація та її конференції / Т. Горбаченко // Бібліотечний вісник. – 1994. – № 5/6. – С. 35–42.
19. Горбаченко Т. Бібліотечний менеджмент (американський досвід) / Т. Горбаченко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2000. – Вип. 5. – С. 118–126.
20. Горбаченко Т. Г. Американський бібліотечний менеджмент : еволюція розвитку / Т. Г. Горбаченко // Бібліотечна наука, освіта, професія у демократичній Україні : зб. наук. пр. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 5–12.
21. Дейнека. Я. Особливості діяльності бібліотек Сполучених штатів Америки в період світових воєн. Пропаганда і цензура в бібліотечній системі США у воєнний час / Ярослав Дейнека // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2023. – Вип. 67. – С. 206–217.
22. Демчук Н. Р. Історія бібліотечної справи зарубіжних країн : робоча програма навчальної дисципліни / Н. Р. Демчук. – Львів : ЛА «Піраміда», 2011. – 56 с.
23. Дерлеменко В. В. Британські бібліотеки та їх роль у розповсюдженні сільськогосподарської науково-технічної інформації / В. В. Дерлеменко // Вісник Харківської державної академії культури. – 2000. – Вип. 2. – С. 62–71.
24. Добко Т. Електронні інформаційні ресурси провідних бібліотек Європи : можливості використання / Т. Добко, І. Архіпова, Н. Моісеєнко // Наук Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2007. – Вип. 19. – С. 154–163.
25. Довгополова О. Інформаційні ресурси Національної бібліотеки Білорусі: проблеми корпоративного формування і використання / О. Долгополова, Т. Кузьмінич // Бібліотечний вісник. – 2008. – № 2. – С. 14–17.
26. Долбенко Т. О. Національні бібліотеки світу : практикум / Тетяна Олексіївна Долбенко ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Ліра-К, 2017. – 48 с. – Бібліогр.: с. 43–47.

27. Загуменна В. В. Бібліотечна справа Данії : нотатки українського бібліотекаря / В. В. Загуменна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2008. – № 1. – С. 48–50.
28. Загуменна В. За тисячі миль від рідної землі (до 200-річчя бібліотеки Конгресу США) / В. Загуменна // Вісник Книжкової палати. – 2000. – № 4. – С. 39–40.
29. Збитнєвська А. Бібліотека майбутнього / Анна Збитнєвська // Бібліотечний форум України. – 2006. – № 1. – С. 53–56.
30. Каліберда Н. Ю. Організаційні структури обслуговування в національних бібліотеках : (огляд) / Н. Ю. Каліберда // Бібліотечний вісник – 1998. – № 2. – С. 13–18.
31. Керзюк О. Програма відцифрування Британської бібліотеки / О. Керзюк. – Бібліотечний вісник. – 2013. – № 6. – С. 8–12.
32. Кунанець Н. Е. Інформаційно-бібліотечне забезпечення електронної науки: досвід американських колег / Н. В. Веретеннікова, Н. Е. Кунанець, В. В. Пасічник // Інформаційні системи та мережі. – 2015. – Вип. 814. – № 1. – 410– 421.
33. Кушнаренко Н. Бібліотечна справа та відкритий доступ до інформації в Сполучених Штатах Америки / Н. Кушнаренко, І. Шевченко // Вісник Книжкової палати. – 2000. – № 12. – С. 8–11.
34. Кушнаренко Н. Бібліотечна справа та відкритий доступ до інформації в США / Н. Кушнаренко, І. Шевченко // Вісник Книжкової палати. – 2000. – № 12. – С. 8–11.
35. Лямець А.М. Історичний аспект у формуванні фондів бібліотек Близького Сходу (вплив Корану на формування підсистеми відбору літератури) / А.М. Лямець // Східний Світ. – 2014. – № 2. – С. 91–100.
36. Малолєтова Н. Берлінська державна бібліотека Прусської культурної спадщини: історія її утворення, діяльність та сучасний стан / Н. Малолєтова // Бібліотечний вісник. – 2004. – № 5. – С. 40–46.
37. Малолєтова Н. Національна бібліотека Франції: основні напрями діяльності / Н. Малолєтова // Бібліотечний вісник. – 2013. – № 5. – С. 20–27.
38. Марчак Т.Ф. Бібліотечна освіта та професія за кордоном (Дайджест за матеріалами фахових видань) / Т. Ф. Марчак // Бібліотека в освітньому просторі : інформ. бюл. – Хмельницький : ХНУ, 2013. – № 15 : Імідж книгозбірні та бібліотечного працівника в сучасному суспільстві. – С.45–58. – Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/about_library/naukova_robota/2013/mar_bib.htm– Назва з екрана.
39. Негрейчук І. Перша сесія Міжнародної бібліотечної філософської школи / І. Негрейчук // Бібліотечна планета. – 2005. – № 1. – С. 26.
40. Овчінніков В. Історія книги: еволюція книжкової структури : в 3 кн. / В. Овчінніков. – Львів : Світ, 2005.
41. Отуоньє Д.Ч. Становлення національної бібліотечної

системи Нігерії: 60–90 роки XX століття / Д.Ч. Отуоньє // Вісник державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2011. – № 1. – С. 183–186.
42. Пашкова В. Бібліотечне обслуговування громадян з фізичними та психічними обмеженнями у США / В. Пашкова // Наукові праці НБУВ. – К. : НБУВ, 2002. – Вип. 9. – С. 611–619.
43. Пашкова В. Глобальна інформація для кожного читача: щорічна конференція Американської бібліотечної асоціації / В. Пашкова, В. Загуменна // Вісник Книжкової палати. – 1998. – № 7. – С. 27–29.
44. Пашкова В. Дванадцять років програмам бібліотечних обмінів із США / В. Пашкова // Бібліотечна планета. – 2005. – № 1. – С. 14–15.
45. Пашкова В. Міжбібліотечний абонемент: досвід США та Канади / В. Пашкова // Бібліотечна планета. – 2000. – № 2. – С. 20–29.
46. Пашкова В. Національні бібліотечні асоціації: виникнення та еволюція діяльності / В. Пашкова. – К. : Книжкова палата України, 1997. – 183 с.
47. Пашкова В. Періодичні видання національних бібліотечних асоціацій / В. Пашкова // Бібліотечна планета. – 2001. – № 2. – С. 29–31.
48. Пашкова В. Роль національних бібліотечних асоціацій в розробці та удосконаленні бібліотечно-інформаційного законодавства: зарубіжний досвід / В. Пашкова // Вісник Книжкової палати. – 1997. – № 8. – С. 9–11.
49. Пашкова В. С. Інтелектуальна свобода та доступ до інформації в бібліотеках: зарубіжний досвід / В. С. Пашкова ; Міжнародн. фонд “Відродження” ; Укр. бібліот. асоціація ; Київський державний інститут культури. – К. : Афіна, 1996. – 48 с.
50. Пашкова В.С. Національні бібліотечні асоціації, 1876–2008 : монографія / В.С. Пашкова. – Х. : Акта, 2009. – 336 с.
51. Пекарська Л. Українська бібліотека в Лондоні / Л. Пекарська // Бібліотечний форум України. – 2006. – № 3. – С. 41–43.
52. Погребна О. Обмінюємося досвідом: бібліотеки США / О. Погребна // Бібліотечна планета. – 2006. – № 1. – С. 33.
53. Рибачок О. Стратегія бібліотеки Конгресу США в галузі створення Національної цифрової бібліотеки у 1995–2015 роках // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. – 2016. – № 4. – С. 44–50.
54. Рудницький Я. Українські бібліотеки в Канаді / Ярослав Рудницький. – Вінніпег, 1954. – 45 с.
55. Сафонова Т. А. Організація дистанційного інформаційно-бібліотечного обслуговування як напрям бібліотечної діяльності: досвід США [Електронний ресурс] Т. А. Сафонова // Використання інструментів веб–технологій як основа розширення бібліотечних он–лайн послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки :

матеріали наук.–практ. інтернет–конф.- (Ужгород, 18–25 черв. 2019.) ; ДВНЗ "Ужгор. нац. ун-т" , Наук. б-ка. – Ужгород, 2019. – Режим доступу : https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24577?mode=full – Назва з екрана.

56. Семесько В. Бібліотека Конгресу США: Зарубіжний досвід / В. Семесько // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 1. – С. 17–19.

57. Стрішенець Н. Бібліотека Конгресу США: основні етапи розвитку / Н. Стрішенець // Бібліотечний вісник. – 2000. – № 5. – С. 42–47.

58. Стрішенець Н. Історія Британської бібліотеки / Н. Стрішенець // Бібліотечний вісник. – 2001. – № 4. – С. 3–16.

59. Стрішенець Н. Президентські бібліотеки США: історія та досвід функціонування / Н. Стрішенець // Бібліотечний вісник. – 2001. – № 6. – С. 31–39.

60. Філіпова Л. Магістерські освітні програми бібліотечно-інформаційного профілю в університетах США: досвід організації та змісту навчання / Людмила Філіпова // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 3. – С. 49–52.

61. Філіпова Л. Я. Еволюційні тенденції застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому просторі США / Л. Я. Філіпова, О. О. Олійник // Вісник ХДАК. – 2011. – Вип. 32. – С. 230–238.

62. Філіпова Л.Я. Трансформаційні характеристики професійної діяльності американських бібліотекарів в умовах інтернет-комунікацій / Філіпова Людмила Яківна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 14–20.

63. Халецька Л.П. Цифрове збереження електронних документів на прикладі Наіональної бібліотеки Франції // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2015. – № 4. – С. 26–34.

64. Чуканова С. О. Бібліотекознавство та інформологія у системі вищої освіти США : монографія / С. О. Чуканова. — К : Аграр Медіа Груп, 2018. – 286 с. – Режим доступу :http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/379 – Назва з екрана.

65. Шевцова Ю. О. Бібліометричний аналіз професійних журналів у зарубіжному бібліотекознавстві / Ю. О. Шевцова // Вісник ХДАК. – 2018. – Випуск 52. – С. 121–130.

66. Шевцова Ю. О. Аналіз зарубіжних бібліотечних журналів, які індексуються в наукометричних БД / Ю. О. Шевцова // Молодий вчений. – 2016. – № 11. – С. 165–168. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_11_40. – Назва з екрана.

67. Шевцова Ю. Цитування зарубіжних бібліотечних журналів українськими фахівцями / Юлія Шевцова // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2017. – Вип. 47. – С. 245–253.

68. Шульгіна З. З досвіду музичних бібліотек Польщі // Бібліотечний вісник. – 1996. – № 4. – С. 19–21.

69. Ян Чен (Yang Cheng) Роль публічних бібліотек Китаю в

розвитку економіки знань / Ян Чен (Yang Cheng) // Вісник Харківської державної академії культури. Серія : Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 56. – С. 137–147.

70. Янь Пен Система академічних бібліотек Китаю: організація та функціонування / Янь Пен // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук / ред-кол.: Т. Гранчак (головний редактор), В. Бездрабко, А. Білощицький [та ін.] ; відп. ред. Т. Гранчак ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т куль-тури і мистецтв. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2019. – Вип. 4. – С. 56–68.

71. Ярошенко Т. Світова Цифрова Бібліотека – мрії чи реальність? / Тетяна Ярошенко // Бібліотечний форум України. – 2006. – № 1. – С. 51–52.

72. Directory of ALA-Accredited Master's Programs in Library and Information Studies / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www/ala/org/accreditedprograms/directiory. – Назва з екрана

73. Campbell JWP Pryce W The Library: A World History / James W. P. Campbell, Will Pryce. – London: Thames & Hudson, 2013. – 328 s.

74. German naftional library: prezerving for the future / Deutsche National bibliothek ; translation: Mark Hudson, Schoneck. – [Bonen] : [Druk Verlag Kettler], [2018]. – 60 p.

75. Metodology: Best Library and Information Studies Rankings / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www/usnews.com/education/best-graduate-schools/articles/2013/03/11/ methodology-best-library-and-information-studies-rankings. – Назва з екрана.

76. Rusińska-Giertych H. Kultura książki polskiej we Lwowie w okresie oświecenia / Halina Rusińska-Giertych. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2018. – 392 s.

77. Rubin Richard E. Foundations of Library and Information Science. – New York : Neal-Schuman Publishers , Inc. , 2004. – 495 p.

Електронні бібліотеки

1. Diasporiana: https://diasporiana.org.ua/
2. Welcome to Europeana: https://www.europeana.eu/en
3. Polona – Biblioteka Narodowa: https://polona.pl
4. Strona główna | CRISPA: https://crispa.uw.edu.pl/
5. Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa: https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra?language=pl
6. Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego: https://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra
7. Biblioteka Cyfrowa WBP w Lublinie: http://bc.wbp.lublin.pl/dlibra?action=ChangeLanguageAction&language=pl
8. Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa – Biblioteka Jagiellońska Uniwersytetu Jagiellońskiego: https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra?language=pl
9. Baltic Digital Library: https://www.bibliotekacyfrowa.eu/dlibra

	10. Gallica: https://gallica.bnf.fr/accueil/en/content/accueil-en?mode=desktop 11. ANNO – AustriaN Newspapers Online: http://anno.onb.ac.at/ Project Gutenberg: https://www.gutenberg.org/
Тривалість курсу	240 год.
Обсяг курсу	128 години аудиторних занять, із них – 64 години лекцій, 64 години практичних занять і 112 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент буде **знати:** – роль і значення суспільно-історичних етапів для розвитку інформаційно-бібліотечної справи; – принципи державної політики країн Європи та Америки у царині інформаційно-бібліотечної справи основних історичних періодів; – глобалізаційно-корпоративні законодавчі ініціативи в області теорії та практики інформаційно-бібліотечної справи; – засади створення та функціонування професійних об'єднань фахівців інформаційно-бібліотечної справи окремої держави, міжнародних організацій та установ; – внесок провідних суспільних діячів у становлення та розвиток інформаційно-бібліотечної справи регіону, держави на рівні світового професійного товариства; – закономірності та особливості становлення, основні періоди розвитку національних, наукових, спеціальних, публічних бібліотек зарубіжних країн; – логіку і методи історико-бібліотекознавчних досліджень. **вміти:** – характеризувати основні історичні періоди становлення та розвитку інформаційно-бібліотечного соціального інституту на прикладі установ певного виду, певної країни чи групи країн; – аргументувати на підставі конкретного джерельного матеріалу еволюцію розвитку документно-інформаційних структур від установи синкретичного характеру до поліфункціонального інформаційного центру; – узагальнювати досвід у царині інформаційно-бібліотечної справи окремих держав із огляду на пріоритетні напрями розвитку; – визначати роль суспільних діячів та їх професійних об'єднань у загальному історичному процесі становлення теорії та практики інформаційно-бібліотечної справи; – виокремлювати етапи професійної соціалізації фахівців інформаційно-бібліотечної справи за досвідом окремих країн певного історичного періоду; – аналізувати й застосовувати методи історико-бібліотекознавчних досліджень для структурно-типологічної характеристики документно-інформаційних структур певної країни чи групи країн.
Ключові слова	Історія, інформаційно-бібліотечна справа, еллінізм, античність, відродження, середньовіччя, Реформація, Барокко, Просвітництво, наукова бібліотека, публічна бібліотека
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	**ТЕМА 1.** „Історія інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн" як

	фундаментальна історична дисципліна. **ТЕМА 2.** Найдавніші способи й форми збереження й передачі інформації сучасної цивілізації, найдавніші носії інформації та їх еволюція. **ТЕМА 3.** Зародження інформаційно-бібліотечних інститутів у державах древніх цивілізацій: Шумер, Асиро-Вавилонія, держава Хеттів. **ТЕМА 4.** Синкретичний характер функціональних особливостей інформаційно-бібліотечних центрів античності. **ТЕМА 5.** Бібліотечна справа Візантії: синтез античних традицій і східної культури. **ТЕМА 6.** Бібліотеки церкви Західної Європи V–XI ст. **ТЕМА 7.** Середньовічні книгозбірні Арабського халіфату, Китаю, Японії, М'янми (V–XI ст.). **ТЕМА 8.** Бібліотечна справа середньовіччя: основні види та суспільне завдання книгозбірні. Виникнення університетів та університетських бібліотек у Західній Європі XII–XVI ст. **ТЕМА 9.** Приватні та церковні книгозбірні Західної Європи XII—XVI ст. **ТЕМА 10.** Розвиток бібліотечної справи пізнього середньовіччя: Книгозбірні Італії, Англії та Франції: загальні тенденції розвитку. **ТЕМА 11.** Бібліотечна справа у період Реформації та Контрреформації: специфіка фондоутворення та фондовикористання. **ТЕМА 12.** Становлення «бібліотечного світогляду» епохи Просвітництва. **ТЕМА 13.** «Бібліотечні» реформи Йогана Вольфґанґа фон Ґете. **ТЕМА 14.** Розвиток бібліотек Англії та Франції у період буржуазних революцій. **ТЕМА 15.** Бібліотечна справа США XVII – XVIII ст.: засади філософії демократії. **ТЕМА 16.** Інформаційно-**б**ібліотечна справа XIX–початку XX ст.: глобальне утвердження інституту національної бібліотеки як вияв нового етапу суспільного розвитку. **ТЕМА 17** Наукові бібліотеки Європи: концептуальні напрями діяльності. **ТЕМА 18.** Публічна бібліотека: типи, концепції створення та функціонування в міжнародній інформаційно-бібліотечній системі. **ТЕМА 19.** Розвиток бібліотекознавчої думки на початку XX ст.: проблематика, теоретична парадигма, сфера застосування. **ТЕМА 20.** Інформаційно-бібліотечна справа у період між світовими війнами: розвиток інституту наукової та спеціальної бібліотеки з позицій національних інтересів **ТЕМА 21.** Законодавчі ініціативи країн Європи й Америки початку XX ст. на підтримку розвитку публічних бібліотек. **ТЕМА 22.** Міжнародні бібліотечно-бібліографічні організації. ІФЛА: пріоритетні напрями діяльності (30–40 рр. XX ст.). **ТЕМА 23.** Основні тенденції і особливості розвитку інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн після II Світової війни. **ТЕМА 24.** Світові бібліотечні системи та концепції розвитку інформаційно-бібліотечної справи 1970–1990-х років XX ст. **ТЕМА 25.** Особливості інформаційно-бібліотечної парадигми світу кінця XX – початку XXI ст.

	ТЕМА 26. Засади формування й пріоритети діяльності фахівців інформаційно-бібліотечної сфери в умовах постіндустріального інформаційного суспільства XXI ст. **ТЕМА 27.** Інтеграція як визначальний засіб професійної комунікації об'єднань та асоціацій галузі. Основні напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки. **ТЕМА 28.** Стратегія діяльності OCLC як Internet-сервісного центру Міжнародної інформаційно-бібліотечної кооперації. **ТЕМА 29.** Перспективи розвитку міжнародної інформаційно-бібліотечної співпраці на базі Інтернет-технологій. **ТЕМА 30.** Концепції розвитку безперервної інформаційно-бібліотечної освіти в проектах ІФЛА (міжнародний досвід). **ТЕМА 31.** Магістерські освітні програми інформаційно-бібліотечного спрямування в університетах Європи та США. **ТЕМА 32.** Пріоритети взаємодії в сфері розвитку електронних інформаційних ресурсів (міжнародний досвід). Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит наприкінці семестру, комбінований: у білеті перші два питання – усно, третє питання у формі тесту (10 закритих тестів) – письмово. Тести подано у системі дистанційного навчання Університету.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії (характеристики основних історичних періодів), бібліотечної справи, а також сприйняття категоріального апарату історії інформаційно-бібліотечної справи.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання, дискусія, підготовка та захист студентами наукових есе, аналітичних запитань, взаєморецензування.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті 50 балів. Поточний контроль охоплює оцінювання роботи студента на практичних заняттях та виконання самостійної роботи. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, самостійна письмова робота на задану тему). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати

	заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на практичних заняттях, за контрольні (модульні) роботи, самостійну письмову роботу та (за необхідності) підсумкове опитування (колоквіум). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи екзамену.	**1.** Найдавніші способи й форми збереження й передачі інформації сучасної цивілізації, найдавніші носії інформації та їх еволюція. **2.** Зародження бібліотечних інститутів у державах древніх цивілізацій: Шумер, Асиро-Вавилонія, держава Хеттів. **3.** Синкретичний характер функціональних особливостей інформаційно-бібліотечних центрів античності. **4.** Бібліотеки елліністичного світу: види, структурні характеристики. **5.** Бібліотечна справа Візантії: синтез античних традицій і східної культури. **6.** Бібліотеки церкви Західної Європи V–XI ст.: особливості формування фондів та суспільне значення. **7.** Середньовічні книгозбірні Арабського халіфату, Китаю, Японії, М'янми (V–XI ст.). **8.** Бібліотечна справа середньовіччя: основні види та суспільне завдання книгозбірні. Виникнення університетів та університетських бібліотек у Західній Європі XII–XVI ст. **9.** Приватні та церковні книгозбірні Західної Європи XII—XVI ст. **10.** Розвиток бібліотечної справи пізнього середньовіччя: Книгозбірні Італії, Англії та Франції: загальні тенденції розвитку. **11.** Бібліотечна справа у період Реформації та Контрреформації: специфіка фондоутворення та фондовикористання. **12.** Становлення «бібліотечного світогляду» епохи Просвітництва. **13.** «Бібліотечні» реформи Йогана Вольфґанґа фон Ґете. **14.** Розвиток бібліотек Англії та Франції у період буржуазних революцій. **15.** Бібліотечна справа США XVII – XVIII ст.: засади філософії демократії. **16.** Інформаційно-**б**ібліотечна справа XIX – початку XX ст.: глобальне утвердження інституту національної бібліотеки як вияв нового етапу суспільного розвитку.

	17. Наукові бібліотеки Європи: концептуальні напрями діяльності. **18.** Публічна бібліотека: типи, концепції створення та функціонування в міжнародній інформаційно-бібліотечній системі. **19.** Діяльність професійних бібліотечних асоціацій США XIX ст. **20.** Розвиток інфраструктури інституту національної, наукової та спеціальної бібліотеки з позицій національних інтересів XX ст. **21.** Англо-американська концепція публічної бібліотеки, публічні книгозбірні Англії, Франції, США (період між світовими війнами). **22.** Законодавчі ініціативи країн Європи та Америки на підтримку розвитку публічних бібліотек у період між світовими війнами. **23.** Міжнародні бібліотечно-бібліографічні організації. ІФЛА: пріоритетні напрями діяльності (30-40 рр. XX ст.). **24.** Основні тенденції і особливості розвитку інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн після II Світової війни. **25.** Ера інформатизації бібліотек (друга половина – кінець XX ст.). **26.** Концепції інформаційного суспільства та завдання бібліотечних систем країн Європи та Америки. **27.** Програми ІФЛА та ЮНЕСКО як вияв глобалізаційних процесів у теорії бібліотекознавства та інформаційно-бібліотечній практиці. **28.** Засади створення і завдання національних корпоративних інформаційно-бібліотечних мереж (досвід США, Німеччини). **29.** OCLC (Online Computer Library Center – Онлайновий комп'ютерний бібліотечний центр (http://www.oclc.org) – Інтернет-сервісний центр міжнародної інформаційно-бібліотечної кооперації. **30.** Пріоритетні напрями новітніх форм міжнародної інформаційно-бібліотечної кооперації на базі комп'ютерних та Інтернет-технологій XXI ст. **31.** Перспективи розвитку міжнародної бібліотечної кооперації на базі Інтернет-технологій. **32.** Стратегічні міжнародні тенденції розвитку безперервної інформаційно-бібліотечної освіти в проектах ІФЛА.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.